

Förskolenämnden

Förslag till beslut - Förskolenämndens definitiva verksamhetsplan 2024 och internkontrollplan 2024

Förslag till beslut

1. Förskolenämndens definitiva verksamhetsplan för 2024 antas enligt förslag.
2. Förskolenämndens internkontrollplan för 2024 antas enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Utgångspunkten för arbetet med nämndens verksamhetsplan är Eskilstunas vision om framtiden – Vision 2030, ny Strategisk inriktning 2024–2027 och juni-beslutet ”Inriktning 2024 för Eskilstuna kommunkoncern med preliminär investeringsbudget för Eskilstuna kommun 2024–2028”, budgetförutsättningar, den egna organisationens nuläge samt aktuella planer och styrdokument. Nämndens verksamhetsplan syftar till att beskriva hur den avser stödja de strategiska förbättringar som kommunfullmäktige vill uppnå samt hur den säkrar utveckling och drift av den löpande verksamheten. Styrdokumentet utgör grunden för vad som ska uppnås och utföras i verksamheterna, och följas upp i kommande års delårsrapporter och verksamhetsberättelse.

I samband med att nämnden fattar beslut om verksamhetsplan för 2024 ska nämnden formulera 4-åriga mål för verksamheten. Dessa 4-åriga verksamhetsmål ersätter det som tidigare benämnts 4-åriga processmål. De 4-åriga verksamhetsmålen visar nämndens prioriteringar och anger hur verksamheterna konkret ska bidra till att uppfylla de strategiska målen (kommunfullmäktiges mål) och utveckla den egna verksamheten inom ramen för dess ansvarsområde. Verksamhetsmålen ska vara fyraåriga och omfatta perioden 2024–2027 och bör vara ett fåtal för de strategiska mål som nämnden främst anser sig kunna bidra till.

Förslaget innebär att nämnden främst anser sig kunna bidra till det strategiska målet ”God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv”.

Följande 4-åriga verksamhetsmål föreslås:

- Höjda kunskapsresultat i alla skolformer där alla barn och elever når målen.
- Likvärdiga förutsättningar för höjda kunskapsresultat med fokus på skolor och grupper som behöver lyftas.
- God säkerhet, ökad trygghet och studiero i alla skolformer.
- Ökad närvaro i alla skolformer.

De 4-åriga verksamhetsmålen följs även av 1-åriga inriktningar. 1-åriga inriktningar finns även framtagna gällande beredskap, attraktiv arbetsgivare samt stabil ekonomi.

Följande indikatorer har valts ut för att följa arbetet fram till 2027:

- Förskollärartäthet, andel (%) heltidstjänster med förskolläraryrkeslegitimation, kommunal regi
- Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)

Internkontrollplan för 2024

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att säkerställa intern styrning och kontroll inom sitt verksamhetsområde i enlighet med kommunkoncernens riktlinjer och anvisningar. Den interna styrningen och kontrollen är ett redskap att förebygga och hantera risker, utveckla verksamhet och genom uppföljning säkerställa regelefterlevnad. Syftet är att skapa förutsättningar och säkra mål, ekonomi och förtroende för kommunkoncernens verksamheter.

Under september genomfördes en workshop tillsammans med arbetsutskottet inför internkontroll 2024. Vid nämndsammanträdet i november fick även samtliga förtroendevalda möjlighet att bidra till internkontrollen via dialog. Efter nämndsammanträdet arbetades det slutgiltiga förslaget för internkontrollen fram. Risker som identifieras och ska kontrolleras under 2024 rör bland annat orosanmälningar, dataskyddsförordningen samt behörighet i system.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Lina Axelsson Kihlblom
Förvaltningschef

Tina Persson
Skolchef

Verksamhetsplan 2024

Förskolenämnden

Verksamhetsplan 2024

Status: Avslutad **Rapportperiod:** 2024-01-01 **Organisation:** Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Nämndens uppdrag	3
Verksamhetens förutsättningar	4
Hållbar utveckling.....	7
4-årigt strategiskt mål - God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv	7
4-årigt strategisk mål - Stärkt beredskap	10
Effektiv organisation.....	12
4-årigt strategiskt mål - Attraktiv arbetsgivare	12
4-årigt strategiskt mål - Stabil ekonomi	13
Ekonomiska förutsättningar	13
Internkontrollplan	17

Sammanfattning

I arbetet med hållbar utveckling och höjd utbildningsnivå kommer förskolan behöva prioritera arbete med kompetensförsörjning. Det sker för att mer strategiskt och långsiktigt kunna planera och genomföra utbildningsinsatser och kompetensutveckling för att möta förskolans framtida behov. Personer i arbetsför ålder ökar inte i samma takt som andelen unga och äldre, vilket medför brist på personal inom välfärden. Fler förskollärare behöver rekryteras. Studier har funnit ett positivt samband mellan andelen pedagogiskt utbildad personal i förskolan och barns kognitiva och språkliga utveckling när de slutar grundskolan. Det finns behov av att öka andelen legitimerade förskollärare för att säkra en likvärdig kvalitet.

Förskolan har påbörjat ett utvecklingsarbete kring språk och kommunikation i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar för barn att uttrycka sig och lära. Flera studier visar även att barn som har gått i förskola har bättre språkliga färdigheter än andra barn. Förskolans språkutvecklande arbetssätt är viktigt för alla barn, oavsett om de kommer från svensktalande eller icke svensktalande familjer, men störst betydelse har det för barn som har ett annat modersmål än svenska. För en del av de barn som växer upp med två eller flera språk är förskolan den enda plats där de har möjlighet att lära sig svenska. Att förskolan förmår ge dessa barn en god språklig start är viktigt för barnens framtida lärande. Förskolan kan verka kompensatoriskt för barn från socialt, ekonomiskt och kulturellt missgynnande förhållanden, som annars riskerar att få sämre förutsättningar att lära sig och utvecklas genom hela utbildningssystemet (SOU:2020:67 fler barn i förskolan).

För att lyckas i vårt uppdrag är fler samarbetspartner och forum viktiga i arbetet för en ökad inskrivning. De åtgärder och insatser som genomförs inom den lag som trädde i kraft 1 juli 2023 innebär att kommunen genom uppsökande verksamhet ska motivera vårdnadshavare att placera sina barn i förskola. Inom social hållbarhet har vi familjecentraler, barnhälsoteam och föräldrastöd.

Prioriterade områden:

- Social hållbarhet
- Kompetensförsörjning
- Språk och kommunikation
- Förbättrad trygghet och säkerhet i och omkring förskolan

Nämndens uppdrag

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.

Förskolenämnden fullgör kommunens uppgifter enligt skollagen gällande skolformen förskola, pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem, öppen förskola, omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds och annan pedagogisk verksamhet på nationella minoritetsspråk. Nämnden skapar ekonomiska och organisatoriska förutsättningar för att kunna fullgöra kommunens uppgifter enligt skollagen.

Verksamhetens förutsättningar

Förskolepersonalens utbildning och kompetens har fått ökad betydelse i takt med att förskolan har blivit en del av utbildningssystemet och fått ett förtydligt pedagogiskt uppdrag. Forskning visar att personalens pedagogiska kompetens är avgörande för kvaliteten i förskolan och därmed för barnens utveckling och lärande. Studier har funnit ett positivt samband mellan andelen pedagogiskt utbildad personal i förskolan och barns kognitiva och språkliga utveckling när de slutar grundskolan.

Förskolan anpassar sin organisation och antalet medarbetare efter den minskning av barnvolymerna som skett under 2022 och 2023 väntas bli lika stor under 2024. Målet är att få rätt kompetens på rätt plats och säkra undervisningens kvalitet så att varje barn får det stöd och den stimulans de behöver. Anpassningen innebär att andelen förskollärare kommer att öka i relation till hela personalbemanningen då det är yrkeskategorierna obehöriga och behöriga barnskötare som hamnar i omställning varsel.

Det finns det en stor brist på legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare på nationell nivå och kompetensförsörjningen är en utmaning för förskolan. För att bibehålla och fortsätta öka andelen förskollärare när barnvolymerna ökar enligt prognosen runt 2026/2027 finns behov av ökad ram samt fortsatt arbete med strategisk kompetensförsörjning.

Organiserandet av barnen i mindre grupper förutsätter kompetent och närvarande pedagogisk personal med god omdömesförmåga och lyhördhet för behoven i barngruppen. Det måste finnas tillräckligt många vuxna på förskolan för att kunna möta barnen och de behöver ha rätt professionell kompetens. Organiseringen av barnen i mindre grupper är en del av den pedagogiska planeringen.

I Statistiska centralbyråns statistik (SCB) för 2022 går att återse att barn per barngrupp i snitt är 10,7 barn (Eskilstuna kommunala förskola). 2019 var barn per barngrupp 12,6. Så antalet barn per barngrupp ligger kvar på en relativt låg nivå och inom Skolverkets riktlinjer. Rikets snitt var 2022 15,5 barn per barngrupp.

När det gäller personaltäthet enligt SCB 2022, kommunala förskolan, inskrivna barn per årsarbetare 4,7 barn, vilket är en minskning från 2021 där inskrivna barn per årsarbetare var 4,8. 2019 var snittet 5,0 i Eskilstunas kommunala förskola.

Forskning visar att deltagande i förskolan har positiva effekter på barns utveckling och lärande på både kort och lång sikt. Såväl svenska som internationella studier pekar på att en förskola av hög kvalitet lägger grunden för framtida lärande och bidrar till högre resultat i skolan och senare i livet. Det ger positiva effekter för såväl det enskilda barnet som för samhället.

I Eskilstuna är 88,5 % 1-5 år och 96,3% 3-5 år inskrivna i förskolan. Anledningar till att vårdnadshavare inte har sina barn i förskolan eller pedagogisk omsorg kan inte begränsas till utländsk bakgrund, förvärvsarbete eller ekonomi utan det kan även handla om värderingar och andra preferenser.

Det är viktigt att vi ökar inskrivningstalet i förskolan för att stärka barnens språkutveckling i svenska bl.a. när det gäller nyanlända barn, barn med annat modersmål än svenska och barn med socioekonomiskt svag bakgrund.

I syfte att få fler barn i förskolan så gjordes en ändring i skollagen som tillämpades från 1 juli 2023. Den ger hemkommunen uppdraget att genom uppsökande verksamhet kontakta de vårdnadshavare vars barn mellan 3-5 år och inte går i förskolan för att tydliggöra syftet med förskolan och motivera till en plats på förskola. Barn eller vårdnadshavare som bott i Sverige kort tid

ska dessutom tillhandahålla en reserverad plats på förskola. En framgångsfaktor att öka inskrivningen på våra förskolor är det samarbete som finns på våra öppna förskolor och förskolor.

Genom vårt arbete med tidiga insatser för att nå målet "God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv" så finns det ett behov av en familjecentral i Skogsängen. Möjligheten att bedriva familjecentral i området skulle genom samverkan mellan kommun och Region ge attraktiva former för stöd och service till familjer i området. Utifrån den samlade kompetens som representeras blir familjecentralen en modern, evidensbaserad verksamhet. På en familjecentral kan det förutom sjuksköterskor, barnmorskor, förskollärare och familjevägledare även finnas övriga stödfunktioner som exempelvis psykologer och läkare. Samverkan sker även vid behov med andra aktörer som till exempel ideella organisationer och föreningar.

Förskolans uppdrag är att ge varje enskilt barn förutsättningar för lärande och utveckling oavsett grundförutsättningar. Ibland kräver det särskilda anpassningar av miljön runt barnet och ökade kunskaper kring specifika neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som autism. Barn som behöver särskilda anpassningar har ökat betydligt de senare åren och ställer allt större krav på personalen i förskolan. Dels krävs det kunskap och kompetens kring vilka konsekvenser barnens behov får för vilket bemötande, dels krävs kunskap om vilka anpassningar som kan öka barnens välmående och förutsättningar för lärande. Dessa barns behov är mycket personalkrävande och kräver ofta stora förstärkningsinsatser med krav på specialkunskaper som är svårt att tillgodose inom den ordinarie förskoleverksamheten. Förvaltningen erfar stort stöd och intresse för anpassad förskoleverksamhet utifrån den tidigare inrättade avdelningen som riktar mot barn i tidig utvecklingsnivå med stora omvårdnadsbehov, från såväl vårdnadshavare, habilitering och pedagoger.

Mot bakgrund av det oroliga läget med gängrelaterade skjutningar/våld i förskolors närområde är det nödvändigt att se över och anpassa den fysiska säkerheten. Ett säkrat skalskydd stödjer även verksamheten i upprättade handlingsplaner inom området PDV (pågående dödligt våld) och möjliggör momentet in-rymning, inlåsning. Ett skalskydd ska utgöra det yttre skyddet för förskolans verksamhet/lokal. Genom att kunna låsa hela förskolan skyndsamt kan eventuell fara/hot låsas ute. Det innefattar samtliga ut/in-gångar från lokalen.

En inventering om vilket förskolans behov är, nuvarande status på enheterna, bör ske skyndsamt (under 2023-2024). Därefter kostnadsberäknas och prioritering ske. Förskolor som ligger i geografiskt mer utsatta områden bör prioriteras och säkrat skalskydd iscensättas.

Resursfördelningsmodell

I juni beslutade kommunfullmäktige om nya principer för skolnämndernas resursfördelning. Det innebär att fullmäktige från och med budget 2024 fördelar budget till förskolenämnden som sedan i sin tur beslutar om principer för hur ramen ska fördelas. Ramen från KF innehåller en anslagsdel, en budget per barn för både kommunal och fristående verksamhet samt budget för lokaler. Nämnden kommer alltså från och med 2024 att ansvara budgetmässigt även för fristående förskolor.

Under hösten har nämnden tillsammans med förvaltningen arbetat vidare med att fastställa principer för ny resursfördelning. I den nya modellen finns en tydlig beräkningsgrund för grundbelopp, att struktureringsomfattningens omfattning beslutas ligga på oförändrad nivå samt en förändring av resurser för extraordinärt stöd avseende psykiska behov för kommunala förskolor.

Digitalisering - Skoladministrativt system

Barn- och utbildningsförvaltningen och dess tre nämnder står inför en generationsväxling av it-system (skoladministrativ plattform) mellan 2024-2026. It-systemen är källsystem och utgör fundamentet för skolans och förskolans organisation, planering och framdrift. Det vill säga dess administration.

Systemen är också en förutsättning för i princip samtliga övriga it-system inom förvaltningen kopplat till förskolan och skolan. Våra effektmål berör anställda inom förvaltningen, elever och vårdnadshavare där vi vill:

Effektivisera och öka kvalitet i det administrativa arbetet genom minskad manuell hantering

Effektivt stödja det systematiska kvalitetsarbetet och kommunens ekonomiska uppföljning

Ge förutsättningar och möjliggöra att närliggande system och processer fungerar med hög tillförlitlighet

Generationsväxlingen kommer ställa höga krav på projektledning och förändringsledning. Men, framför allt kommer det ställa ökade med övergående krav på skolans administration under införande och avveckling av existerande system.

Projektet för generationsväxlingen har beviljats centrala medel för perioden 2023-2026 men om de ekonomiska förutsättningarna skulle förändras över tid kommer organisationen behöva förstärkas med resurser för ca. 1 -1,5 miljoner kr mellan åren 2024-2026 årligen. Förvaltningen räknar också med ca 1.5 miljoner kr i dubbla kostnader under en övergångsperiod mellan existerande och nya system.

Digitalisering - Kommunikation med vårdnadshavare

Förskolan har saknat en kommunikationsplattform mellan förskola och vårdnadshavare men har nu börjat använda Vklass för det ändamålet. Det kommer att bidra till en bättre service till vårdnadshavare när det gäller information från förskoleverksamheterna. Vklass kommer också underlätta för förskolans personal som får en bättre överblick över barnens närvaro i förskolan. I Vklass kommer vårdnadshavaren kunna:

- ta del av information som berör alla vårdnadshavare med barn på förskolan.
- ta del av nyheter som endast gäller barnets avdelning, som exempelvis gemensamma aktiviteter eller individuella händelser som berör barnet.
- anmäla frånvaro för sitt barn.

Hållbar utveckling

4-årigt strategiskt mål - God utbildning som grund för egen försörjning och ett gott liv

Fokus under mandatperioden

- Höjda kunskapsresultat i alla skolformer där alla barn och elever når målen.
- Likvärdiga förutsättningar för höjda kunskapsresultat med fokus på skolor och grupper som behöver lyftas.
- God säkerhet, ökad trygghet och studiero i alla skolformer.
- Ökad närvaro i alla skolformer.

KF Inriktning 2024

För att säkerställa och skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever ska en ny resursfördelningsmodell införas i alla skolformer. Arbetet med att höja kunskapsresultaten ska fortsätta med fokus på skolor och grupper som behöver lyftas. För att öka närvaron i alla skolformer behöver arbetet ske systematiskt genom tidiga insatser, samarbete och individanpassning. Säkra tryggheten i och runt skolor genom uppföljning och vidareutveckling av säkerhetsarbetet på alla förskolor, grund- och gymnasieskolor. För att öka tryggheten ett stort fokus på normer och värden med särskilt arbete mot machokultur för att motverka insocialisering i våldskriminalitet och risken för att flickor utsätts för sexuella trakasserier och våld av pojkar.

4-årigt verksamhetsmål - Höjda kunskapsresultat i alla skolformer där alla barn och elever når målen

Att klara skolan är avgörande för ett gott liv. Alla barn och elever har rätt till en utbildning av god kvalitet som uppmuntrar och ger dem förutsättningar att nå så långt de kan. Föräldrars utbildningsnivå och inkomst ska inte påverka kunskapsresultaten.

För att höja resultaten behövs ett systematiskt kvalitetsarbete, där rektor har förutsättningar att leda verksamheten mot läroplanens mål. Genom att kontinuerligt analysera resultat, sätta dem i relation till forskning och beprövad erfarenhet från framgångsrika skolresultat, och utifrån det systematiskt förbättra arbetssätten fortsätter skolan höja resultaten och minska andelen unga som varken studerar eller arbetar.

1-årig inriktning

Förskolorna har utvecklat metoder och arbetssätt som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Förskolan är starten på det livslånga lärandet. Det är förskolans ansvar att ge barnen kunskaper som lägger grunden till deras fortsatta utveckling och lärande. Förskoleutveckling sker genom forskning och beprövad erfarenhet, och genom att arbeta metodiskt för att stärka barnens språk, öka jämställdheten och skapa en likvärdig förskola som utgår från barnens förutsättningar,

1-årig inriktning

nyfikenhet och drivkrafter. Förskolan har en helhetssyn på vårt uppdrag och vi lägger grunden till barnens livslånga lärande.

Förskolan utmanar normer och strukturer för att flickor och pojkar ska kunna utvecklas till sina bästa jag. Arbetar målmedvetet och långsiktigt, och metoder prövas och omprövas. Arbete vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Förskolan bedriver förändring som gör skillnad både för individen och Eskilstunas utveckling.

4-årigt verksamhetsmål - Likvärdiga förutsättningar för höjda kunskapsresultat med fokus på skolor och grupper som behöver lyftas

Resultatskillnaderna mellan skolor och olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män, ska minska. För att lyckas behövs en kompensatorisk resursfördelning, att rekrytera och behålla behöriga lärare med hög kompetens som behärskar det svenska språket och undervisar elever med sämre förutsättningar, en sammansättning av elever med både bättre och sämre förutsättningar och ändamålsenliga lokaler för trygghet och lärande. Elevhälsan har ett eget uppdrag och är också viktiga för att stödja elever att nå målen med utbildningen.

All utbildning i Eskilstuna ska genomsyras av förberedelser för livet utanför skolan och ta vara på de möjligheter inom arbete och fritid som skapar förutsättningar för en god etablering på arbetsmarknaden och ett gott liv. Alla elever inom anpassad skolgång från förskola till vuxenutbildning ska i likhet med alla andra elever ha förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt till ett självständigt liv.

Indikator

Förskollärartäthet, andel (%) heltidstjänster med förskolläraryrkeslegitimation, kommunal regi

Nuläge: 35 %

Målvärde 2027: 40 %

1-årig inriktning

Utveckling av förskolans analys av resultat och förutsättningar sker systematiskt i syfte att fördela resurser så att en likvärdig verksamhet så långt som möjligt kan bedrivas.

En bra förskola gynnar barns sociala, kognitiva och språkliga utveckling och bidrar till psykiskt välbefinnande. Barn som gått i förskola med hög kvalitet lyckas också bättre i skolan, har bättre kunskapsutveckling och bättre social utveckling. De positiva långsiktiga effekterna av att gå i en förskola med hög kvalitet är störst för barn från familjer med sämre socioekonomiska förutsättningar liksom för barn i behov av särskilt stöd. För dessa barn kan förskolan vara en viktig skyddsfaktor, det visar kunskapsöversikt från Forte (L. Almqvist prof. psykologi MDU är huvudförfattare). Förskolepersonalens utbildning och kompetens har avgörande betydelse för barns utveckling och lärande. Studier har t.ex. funnit ett positivt samband mellan andelen pedagogiskt utbildad personal i förskolan och barns kognitiva och språkliga utveckling när de slutar grundskolan.

4-årigt verksamhetsmål - God säkerhet, ökad trygghet och studiero i alla skolformer

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö präglad av trygghet och studiero. Grunden är kärnuppdraget där rektor och medarbetare behöver bästa möjliga förutsättningar att göra sitt jobb och skapa arbetsro.

Samtidigt behöver skolorna rustas för att möta konsekvenserna av den ökade våldskriminaliteten. Skolan behöver ha beredskap för akuta utmaningar i och runt den. För det krävs att rektor har förutsättningar att trygga en säker miljö för barn, elever och medarbetare.

För att främja trygghet och studiero behövs ett stort fokus på normer och värden. Särskilt angeläget är det att motverka machokulturen bland pojkar liksom hedersrelaterad kontroll, från förskola till vuxenutbildning. Det bidrar till att trygga skolan som barn och elevers arbetsplats, men också till att motverka insocialisering i våldskriminalitet och risken att flickor utsätts för sexuella trakasserier och våld av pojkar.

1-årig inriktning

Det systematiska arbetet inom det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering samt det systematiska trygghets- och säkerhetsarbetet har utvecklats.

Förskolans värdegrundsarbete ska genomsyra hela utbildningen och skapa ett klimat där barn och elever känner sig trygga och respekterade. Arbetet med trygghet omfattar bland annat att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete där säkerhetsfrågor inryms borgar för en trygg arbetsmiljö där kärnuppdraget kan stå i fokus.

Vidareutveckling av Trygga barn och unga med fokus på arbetet i lägre åldrar

Arbeta för att främja goda och likvärdiga uppväxtvillkor, en god hälsa och en lyckad skolgång för barn 0–6 år. Genom ett tidigt långsiktigt främjande och förebyggande arbete i samverkan mellan kommunens olika verksamheter, Region Sörmlands barnhälsovård samt tillsammans med barn och deras föräldrar.

4-årigt verksamhetsmål - Ökad närvaro i alla skolformer

Det finns ett starkt samband mellan skolnärvaro och skolresultat. I Eskilstuna ska skillnader i närvaro mellan olika grupper och stadsdelar minska. Riktade insatser behövs för att förebygga frånvaro och främja närvaro från förskola till vuxenutbildningen. De behöver bedrivas systematiskt och med ett helhetsperspektiv. God lärmiljö, elevhälsa, tidiga insatser, samarbete och individanpassning är viktiga delar.

Indikator

Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)

Nuläge: 88,5 %

Målvärde 2027: 92 %

1-årig inriktning

Barn- och utbildningsförvaltningen har utvecklat övergripande rutiner för att öka inskrivningen i förskolan. Förskolan har utvecklat övergripande rutiner för att stärka barnets närvaro i förskolan.

Forskning visar att deltagande i förskolan har positiva effekter på barns utveckling och lärande på både kort och lång sikt. Det finns en bred samsyn i forskningen om att förskolan har störst betydelse för barn med svag socioekonomisk bakgrund. Att dessa barn gynnas mest av att gå i förskola beror på att de i många fall har sämre möjligheter att utveckla sitt språk och sina sociala färdigheter i hemmet jämfört med barn från mer resursstarka hemmiljöer.

4-årigt strategisk mål - Stärkt beredskap

Stärkt beredskap

Fokus under mandatperioden

- Förmågan att förebygga och att hantera händelser, från samhällsstörning till kris och krig, ska stärkas.
- Risker och sårbarheter identifieras i hela det geografiska området, kommunens organisation samt berörda kommunala bolag, för att säkerställa kontinuitet i samhällsviktiga verksamheter.
- God försörjningsberedskap säkerställs så att samhällsviktig verksamhet kan bedrivas under svåra förhållanden i minst tre månader.
- Strategiska samverkanspartners identifieras och gemensam beredskap etableras vilket minskar sårbarhet och förbättrar gemensam förmåga i kriser.
- Kriskommunikation utvecklas till en naturlig del i krishantering där snabb, tillförlitlig och tydlig kommunikation bidrar till trygghet och säker krishantering.

KF Inriktning 2024

Eskilstuna kommuns beredskap för att hantera större och mindre kriser ska stärkas ytterligare. Genom att säkerställa att det finns uppdaterade risk- och sårbarhetsanalyser läggs grunden för kontinuitetsplaner för samhällsviktig verksamhet. Att förebygga, hantera kriser och stärka beredskapsförmågan klarar kommunen inte på egen hand och därför behöver externa partners i civilsamhället identifieras och samorganisering påbörjas.

1-årig inriktning

Stärka beredskapsarbetet

Utgångspunkten under kommande år är att hantera de prioriterade åtgärderna som framkommit i respektive nämnds Risk- och sårbarhetsanalys (RSA). Det innebär t.ex. att ta fram krispärmar och kontinuitetsplaner på lokal och central nivå. Men också att ytterligare öka samverkan och samarbetet med stödförvaltningar där våra behov av åtgärder är kungemensamma och där Barn- och utbildningsförvaltningen inte har allokerade resurser som t.ex. reservkraft.

1-årig inriktning

Vi kommer att prioritera att bygga upp organisationen och öva organisationen så att vi stärker vår krisberedskap. I första hand kommer fokus att vara krisledning och krishantering som innefattar våld och dödligt våld. Krisledningsorganisationen innefattar kriskommunikation. Kriskommunikationen ska utvecklas utifrån återkommande händelser, processer och rutiner. Arbetet kommer ske från central nivå ut på enhetsnivå

Effektiv organisation

4-årigt strategiskt mål - Attraktiv arbetsgivare

Fokus under mandatperioden

- Hållbart och jämställt arbetsliv med arbetsplatser där medarbetare och ledare har förutsättningar att utföra sitt jobb och samtidigt må bra genom god bemanning, handlingsutrymme och möjligheter till återhämtning.
- Modigt medarbetarskap och ledarskap där medarbetare är aktiva, vågar prova nya arbetsätt och utvecklar tjänster och service med de verksamheten är till för. Chefer har en god dialog med medarbetare och leder med tydlighet och tillit.
- Kompetensutveckling och möjligheter till lärande genom hela yrkeslivet. Tid för reflektion finns och den nya kunskapen används på jobbet. Lärandet i vardagen bidrar till att arbeta på nya sätt och utveckla verksamheten.

KF Inriktning 2024

De demografiska förändringarna ställer nya krav på kommunens verksamheter. Arbetet med kompetensförsörjning ska prioriteras högt så att Eskilstuna kommun är en attraktiv arbetsplats att söka sig till, må bra på, stanna och utvecklas inom. Det är viktigt att chefernas förutsättningar att kunna fokusera på sitt kärnuppdrag fortsätter stärkas. Det bidrar även till goda förutsättningar för medarbetares kompetensutveckling, engagemang och vilja att utveckla verksamheten. Den höga sjukfrånvaron i framför allt kvinnodominerade verksamheter ska åtgärdas med särskilda satsningar för att få mer jämställda arbetsvillkor. Insatserna följs upp och utvärderas tillsammans med Mälardalens universitet och Fyra Mälarstäder (4M).

1-årig inriktning

Förbättrad tillbuds/arbets-skaderapportering för förbättrad analys

För att fortsatt utveckla hållbara arbetsplatser med goda förutsättningar kommer förvaltningen under 2024 att särskilt fokusera på insatser i arbetsmiljön. Tillbud- och arbets-skaderapporteringen ska förbättras, detta för att säkerställa goda analysunderlag för beslut om insatser. Vidare ska fokus särskilt riktas mot stress, återhämtning, organisering och bemanning.

Utveckla innovativa insatser samt stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet kopplat till stress, återhämtning, organisering och bemanning, med syfte att skapa en hälsofrämjande arbetsmiljö

Förvaltningen förstärker under 2023 HR-bemanningen med en HR-utvecklare. Detta i syfte att under 2024 få starkare framdrift i arbetsmiljöfrågor. Förvaltningen avser fokusera på innovativa insatser och projekt nära verksamhet, med fokus på att förbättra det systematiska arbetet kring stress och återhämtning. Vidare finns behov i verksamheterna utveckling av strategisk bemanning och hållbar schemaläggning som vilar på forskning kring god arbetsmiljö. Arbetsmiljöarbetet ska också genomsyras av tillgänglighet och trygghet, där särskilt frågan kring upplevelsen av en trygg miljö är en utmaning inför 2024. Detta arbete kommer att vara förvaltningens fokus under 2024, där bedömningen är att en god och hållbar arbetsmiljö är den viktigaste faktorn för kompetensförsörjningsutmaningen.

4-årigt strategiskt mål - Stabil ekonomi

Fokus under mandatperioden

- Bibehållen långsiktig resultatnivå på 2,5 procent.
- Effektivisera processer inom kärn- och stödverksamheten.
- God kontroll över nettolåneskulden.
- Ökad kostnadseffektivitet inom lokalförsörjningen.
- Kvalitetssäkrade prognoser.
- Säkerställa affärsmässiga inköp genom kategoristyrning.

KF Inriktning 2024

Säkerställa en god ekonomisk hushållning genom ansvarsfulla prioriteringar utifrån kvalitetssäkrade prognoser. En genomlysning av lokalförsörjningen ska genomföras i syfte att säkerställa ett långsiktigt hållbart och effektivt lokalutnyttjande där verksamheten förses med ändamålsenliga lokaler.

1-årig inriktning

Förvaltningens chefer är väl förtrogna med ekonomiprocesserna

För att säkerställa att vi har en stabil ekonomi och att ekonomiska prognoser håller en god kvalitet behöver chefer ha en grundläggande kompetens i hur ekonomiprocesserna fungerar. De behöver ha en god förståelse av vad som förväntas utifrån ett chefsansvar.

Nämnden fördelar resurser på ett effektivt sätt

En ny resursfördelningsmodell har antagits för 2024 och det är viktigt att vi följer att fördelningen av de ekonomiska resurserna ger önskad effekt på verksamhetens resultat

Ekonomiska förutsättningar

Förskolenämndens budgetram för 2024 är totalt 802,7 miljoner kronor, varav den anslagsfinansierade delen är 26,5 miljoner och förskoleverksamhet som finansieras via skolpeng är 776,2 miljoner.

Den största förändringen i ramen jämfört med 2023 är att nämnden tillförts medel för de fristående förskolorna och den pedagogiska omsorgen i och med ansvaret för de här verksamheterna från och med 2024 ligger under förskolenämnden.

Den anslagsfinansierade delen har utökats med 2,6 miljoner kronor för att starta en anpassad förskoleavdelning.

De större förändringarna av ramen för kommunala förskolan är:

- Den tillfälliga förstärkningen till följd av minskat statsbidrag tas bort till 2024 och var på 11,9 miljoner.
- Volymminskningen på drygt 200 barn motsvarar 23,2 miljoner kronor

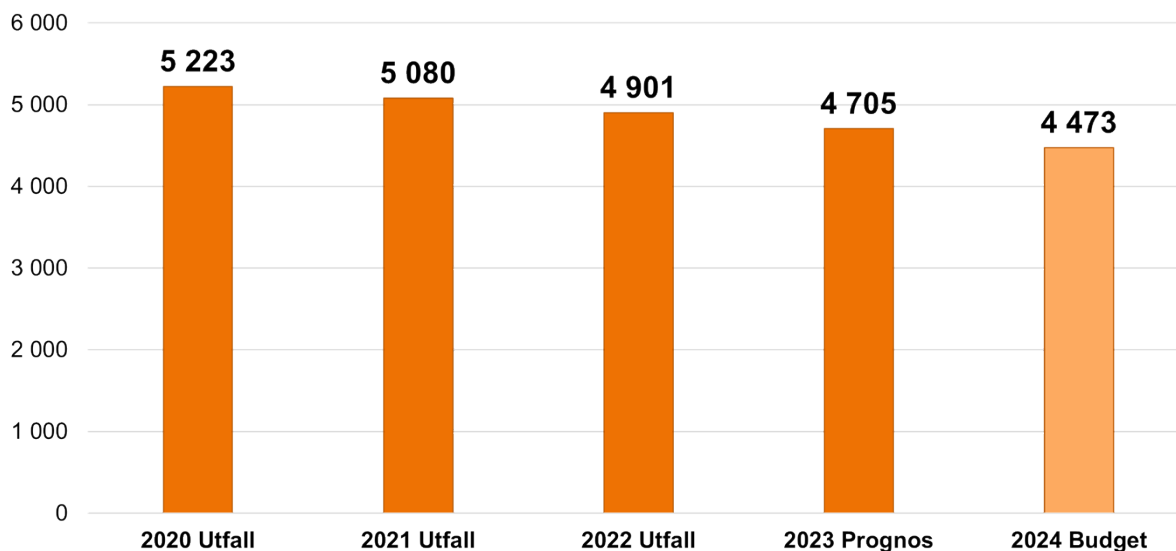
- Effektiviseringskravet för kommunala förskolan är 5,4 miljoner kronor.

Utifrån ovan nämnda förutsättningar kommer den kommunala förskoleverksamheten behöva minska med 40 miljoner kronor, vilket även gjordes under 2023.

Volym

Antalet barn i förskolan fortsätter att minska till 2024 och budgeteras till 4 473 barn i genomsnitt. Det är en minskning med 232 barn jämfört med prognosen för 2023.

Genomsnittligt antal barn i förskolan

Prognos 2023 - driftbudget

Förskolenämnden	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Kommunersättning/skolpeng	709,5	688,0	21,4
Övriga intäkter	93,4	91,7	1,7
Summa INTÄKTER	802,9	779,8	23,1
Personalkostnader	-586,7	-550,3	-36,4
Lokalkostnader	-116,0	-117,0	1,0
Köp av verksamhet	-1,1	-1,4	0,3
Övriga kostnader	-112,6	-111,1	-1,6
Summa KOSTNADER	-816,4	-779,8	-36,7
RESULTAT exkl över-/underskott	-13,5	0,0	-13,5
Över-/underskott	17,6		17,6
Resultat inkl över- / underskott	4,1	0,0	4,1

Prognos för 2023

Utfallet för helåret prognostiseras till +4,1 mnkr inklusive förra årets överskott på 17,6 mnkr. Det betyder att utan överskottet är budgetavvikelsen på helår -13,5 mnkr. Prognosen har förbättrats med +3,5 mnkr mot septemberprognosen. Ökningen avser främst förskola anslag där överskottet och reserv har lyfts fram då det inte anses troligt att de kommer att behöva nyttjas 2023.

Intäkterna prognostiseras till att bli 23,1 mnkr högre än budgeterat, vilket beror på att förskolan beräknas få 8,8 mkr mer från kvalitetshöjande åtgärder än budgeterat. Bidraget kommer till stor del täcka ökade kostnader för försenat varsel/omställning. Omställningen av personal har försenats mot budget. Resursfördelningen beräknas enligt volymprognosen bli 10,9 mnkr högre än budget och tilläggsbeloppen 6,6 mnkr högre än budget. För intäkterna är även en budgetdifferans på 13,3 mnkr budgeterad utifrån beräknat överskott från 2022. Denna post blir därför en negativ avvikelse för intäkterna på 13,3 mnkr eftersom överskottet bokförts på näst sista raden, totalt 17,6 mnkr. I intäktsprognosen för bidragen finns också elstöd på 2 mnkr till förskolan. Barnomsorgsavgifterna inklusive inkomstkontrollen prognostiseras till 3,4 mnkr mer än budget.

Kostnaderna prognosticeras till att bli 36,7 mnkr högre än budgeterat, vilket främst beror på ökade personalkostnader mot budget. Då bidrag och resursfördelning ökar medför det även ett ökat personalbehov. Men de ökade personalkostnaderna beror även på en försening av varsel samt omställning och utköp av personal vilket innebär högre personalkostnader.

Budget 2024 per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Budget 2024 (mnkr)
Anslagsfinansierad verksamhet	26,5
Skolpengsfinansierad verksamhet	741,4
Kommunal förskoleverksamhet	593,2
Fristående förskoleverksamhet	144,8
Pedagogisk omsorg	1,8
Interkommunala ersättningar	1,6
Tilläggsbelopp	34,8
Kommunal verksamhet	31,2
Fristående verksamhet	3,5
Totalt Förskolenämnden	802,7

I den anslagsfinansierade verksamheten finns budgetmedel motsvarande 2,6 mnkr för att starta den nya anpassade förskoleavdelningen.

De skolpengsfinansierade verksamheterna innehåller budgetmedel både för den kommunala förskolan, fristående förskolan, pedagogisk omsorg och interkommunala ersättningar och bygger på beslutad skolpeng per barn. Tilläggsbeloppen avser budget för kommunal verksamhet, dels den del som är sökbar dels den del som fördelas per barn som en generell ekonomisk extraordinär resurs. Det som finns budgeterat för de fristående avser sökbara resurser enligt gällande rutiner.

Investeringsbudget

Ansvar	Utfall tom okt 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024
Förskola skolpeng	-2,4	-4,0	-3,6	-4,7
Förskola anslag	-0,4	0,0	-0,4	-0,5
Förskolenämnden	-2,6	-4,0	-4,0	-5,2

Prognosen för 2023 är 4,0 mnkr vilket är detsamma som budget. För 2024 budgeteras 5,2 miljoner kronor varav 0,5 mnkr för den nya anpassade förskoleavdelningen. För skolpengsdelen avser investeringarna löpande utbyte av möbler och till exempel höj- och sänkbara skötbord.

Internkontrollplan

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att säkerställa intern styrning och kontroll inom sitt verksamhetsområde i enlighet med kommunkoncernens riktlinjer och anvisningar. Den interna styrningen och kontrollen är ett redskap att förebygga och hantera risker, utveckla verksamhet och genom uppföljning säkerställa regelefterlevnad. Syftet är att skapa förutsättningar och säkra mål, ekonomi och förtroende för kommunkoncernens verksamheter.

Under september genomfördes en workshop tillsammans med arbetsutskottet inför internkontroll 2024. Vid nämndsammanträdet i november fick även samtliga förtroendevalda möjlighet att bidra till internkontrollen via dialog. Efter nämndsammanträdet arbetades det slutgiltiga förslaget för internkontrollen fram. Risker som identifieras och ska kontrolleras under 2024 rör bland annat orosanmälningar, dataskyddsförordningen samt behörighet i system.

Internkontrollplan 2024

Förskolenämnden

Internkontrollplan 2024

Status: Påbörjad **Rapportperiod:** 2024-01-01 **Organisation:** Förskolenämnden

Sammanfattning

Förskolenämnden har identifierat fem risker med tillhörande kontrollmoment som ska kontrolleras under 2024:

Kontrollmoment
Risken att medarbetare inte känner till rutinen gällande orosanmälningar inträffar på grund av att rutinen inte är känd vilket leder till att orosanmälningar uteblir
Kontrollera att handlingsplanen gällande orosanmälningar är känd
Risk att chefer inte har genomfört arbetsmiljöutbildningen inträffar på grund av tidsbrist vilket leder till att arbetsmiljöarbetet inte drivs på ett tillräckligt kvalitativt sätt i verksamheten
Kontrollera att samtliga chefer genomfört arbetsmiljöutbildningen
Risken att bilder i sociala medier inte följer dataskyddsförordningens krav inträffar pga okunskap vilket leder till att elevers integritet kränks/registerades rättigheter inte värnas
Kontrollera bilder i sociala medier
Risken att obehörig personal har tillgång till Prorenata inträffar på grund av att man ej rensat bort tidigare anställda vilket kan leda till att uppgifter som skyddas av sekretess kan spridas
Kontroll av behörighet i Prorenata
Risken att inte alla förskolor använder V-klass inträffar på grund av okunskap vilket leder till att vårdnadshavare inte ges en likvärdig kommunikation
Kontrollera att förskolor kommunicerar i V-klass

Introduktion

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att säkerställa intern styrning och kontroll inom sitt verksamhetsområde i enlighet med kommunkoncernens riktlinjer och anvisningar. Den interna styrningen och kontrollen är ett redskap för att förebygga och hantera risker, utveckla verksamhet och genom uppföljning säkerställa regelefterlevnad. Syftet är att skapa förutsättningar och säkra mål, ekonomi och förtroende för kommunkoncernens verksamheter.

Under september genomfördes en workshop tillsammans med arbetsutskottet inför internkontroll 2024. Vid nämndsammanträdet i november fick även samtliga förtroendevalda möjlighet att bidra till internkontrollen via dialog. Efter nämndsammanträdet arbetades det slutgiltiga förslaget för internkontrollen fram.

Hållbar utveckling

Risk

Risken att medarbetare inte känner till rutinen gällande orosanmälningar inträffar på grund av att rutinen inte är känd vilket leder till att orosanmälningar uteblir

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	3	4

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontrollera att handlingsplanen gällande orosanmälningar är känd	Delår 2	Via dialog kontrollera att handlingsplanen gällande orosanmälningar är känd.

Risk

Risken att bilder i sociala medier inte följer dataskyddsförordningens krav inträffar pga okunskap vilket leder till att elevers integritet kränks/registrerades rättigheter inte värnas

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	5	4

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontrollera bilder i sociala medier	Verksamhetsberättelse 2024	Kontrollera att bilder på 10 slumpmässiga sociala medier konton efterlever dataskyddsförordningens krav.

Risk

Risken att obehörig personal har tillgång till Prorenata inträffar på grund av att man ej rensat bort tidigare anställda vilket kan leda till att uppgifter som skyddas av sekretess kan spridas

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	4

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontroll av behörighet i Prorenata	Delår 1	Personals behörighet i systemet Prorenata på 10 slumpmässiga förskolor matchas mot den enhet personalen är anställd inom

Risken att inte alla förskolor använder V-klass inträffar på grund av okunskap vilket leder till att vårdnadshavare inte ges en likvärdig kommunikation

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	4	3

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontrollera att förskolor kommunicerar i V-klass	Verksamhetsberättelse 2024	Kontrollera att samtliga förskolor kommunicerar med vårdnadshavare i V-klass.

Effektiv organisation

Risk

Risk att chefer inte har genomfört arbetsmiljöutbildningen inträffar på grund av tidsbrist vilket leder till att arbetsmiljöarbetet inte drivs på ett tillräckligt kvalitativt sätt i verksamheten

Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	3	2

Kontrollmoment	Frekvens	Metod
Kontrollera att samtliga chefer genomfört arbetsmiljöutbildningen	Delår 2	Kontrollera i systemet KUL med stöd från serviceförvaltningen att samtliga chefer genomfört arbetsmiljöutbildningen.